

Groengas in Nederland

Feitenrelaas

1. Doelstelling Kabinet 2 miljard m³ in 2030 zonder concreet plan

Het Kabinet heeft als doelstelling om in 2030 2 miljard m³ groengas te produceren. Op dit moment wordt 5% gerealiseerd. Er zijn nog geen concrete plannen om dit doel te verwezenlijken.

2. Groengas in warmtevisies gemeenten zonder plan voor productie

In vrijwel alle gemeenten in Nederland is voor een deel van de gemeente groengas met hybride warmtepomp de optie met de laagste maatschappelijke kosten. (PBL Startanalyse aardgasvrije buurten).

Op basis daarvan hebben de meeste gemeenten voor een deel van hun gemeente groengas aangewezen als eerste keus om aardgasvrij te worden.

Er zijn echter nog geen plannen om dat noodzakelijke groengas te produceren

3. In Nederland 1,1 miljard m³ groengas op voorraad beschikbaar in rundveemest

Groengas productie door monovergisting van rundveemest heeft een landelijke potentie van 1.1 miljard m³ per jaar (Rapport New Energy Coalition in opdracht van RVO; pag.11).

Deze potentie van 1,1 miljard m³ groengas wordt op dit moment niet aangesproken.

4. SDE++ niet effectief voor rundveemest

De huidige SDE++ regeling is alleen toegankelijk voor melkveebedrijven met meer dan 350 melkkoeien. Voor kleinere bedrijven is groengas productie met SDE++ niet rendabel. Dit blijkt uit praktijkervaring van o.a. Friesland Campina, DLV en anderen. De ook in de regeling opgenomen industriële vergisters renderen alleen door overschot mest te verwerken, waarbij een poortfee geïncasseerd wordt.

In de notitie "Eindadvies basisbedragen SDE++ 2022.; pag. 133" gaat PBL zelfs uit van een minimale schaalgrootte van 500 koeien en constateert daarbij dat er in die categorie zo weinig bedrijven zijn dat zij slechts 1 procent van de markt vertegenwoordigen.

De SDE++ laat dus rundveemest van grondgebonden bedrijven in Nederland vrijwel onbenut voor groengas.

5. Coöperatieve Lokale Circulaire Monomestvergisting (CLCM) ontsluit 1,1 miljard m³ groengas

De Provincie Friesland heeft samen met de Energie Coöperatie Wijnjewoude Energie Neutraal (WEN) een plan ontwikkeld voor groengasproductie door monovergisting van de mest van lokale veehouders.

In dit model worden uitsluitend bestaande al doorontwikkelde technieken gebruikt, maar het bedrijfsmodel is innovatief, omdat alle veehouders, groot en klein, mee kunnen doen.

Dit bedrijfsmodel is gevalideerd door RVO, Friesland Campina en Rabobank.

Uit het rapport van New Energy Coalition in opdracht van RVO blijkt dat met dit bedrijfsmodel CLCM 1,1 miljard m³ groengas kan worden geproduceerd als het bedrijfsmodel CLCM landelijk wordt uitgerold. Zie ook punt 3.

Mede op basis van dit rapport heeft RVO aan EZK verzocht om te bewerkstelligen, dat PBL in de SDE++ regeling een extra categorie opneemt voor Coöperatieve Lokale Circulaire Monomestvergisting.

RVO schrijft:

Voorstel: "Categorie monomestvergisting lokaal: waarbij de mest van verschillende (melk)veehouders centraal wordt vergist, het groengas centraal wordt ingevoerd en het digestaat terug gaat naar de deelnemers (grondgebonden melkveehouders die hun mest 'uitlenen' voor de productie van groengas). Als SDE vermogensgrens kan 1,5 MW worden aangehouden. Dit voorstel is nog niet gehonoreerd.

6. Kabinet en Tweede Kamer pleiten nadrukkelijk voor monovergisting van rundveemest.

* Uit de Kamerbrief van Minister Jetten van 18 maart 2022:

citaat 1: *“De Productie van groen gas en bio-LNG uit mestvergisting is essentieel voor het beleid zoals uiteengezet in het Coalitieakkoord”*

citaat 2 *“Het kabinet ziet op dit moment in de voorbereiding op de komende bijmengverplichting nog een extra noodzaak om mestvergisting te stimuleren via de SDE++ om zo de groengasproductie te verhogen.”*

* Uit reactie Minister Jetten in Vaste Commissie EZK over SDE++ op 24 maart 2022

Citaat 1

“Ik erken de potentiële bijdrage van groen gas productie en we zetten ook in op een enorme opschaling van de groen gas productie”

Citaat 2

“Stoffer en anderen vroegen mij om de SDE++ aan te passen met een categorie voor boeren die coöperatief groen gas willen realiseren. Ik sta daar zeer positief tegenover.”

Citaat 3

*“Ik blijf voortdurend op zoek naar verbetering van die regeling en ik sluit daarbij ook graag aan bij projecten die nu in voorbereiding zijn.
Het proces dat ik hiervoor heb ingericht is een jaarlijks adviestraject door PBL met een uitgebreide marktconsultatie. Die consultatie voor 2023 is net gestart door PBL. We kijken uit naar de inzichten die dat ons oplevert en ik raad ook collectieve mestvergisters aan om ook gebruik te maken van de regeling die nu voorligt.*

(NB. Bij die marktconsultatie heeft de Energie Coöperatie Wijnjewoude met redenen omkleed verzocht om een extra categorie voor CLCM, maar PBL heeft hier niet op gereageerd)

* Motie Bontenbal

Door het aannemen van de motie Bontenbal heeft de Kamer uitgesproken, dat de regering een concrete strategie dient te ontwikkelen om de uitrol van mestvergisting te ondersteunen en te versnellen en te onderzoeken hoe mestvergisting optimaal kan bijdragen aan het realiseren van ten minste 2 bcm groengasproductie,

7. Groengas helpt mee aan vermindering emissies van broeikasgas en stikstof

Als melkveebedrijven groengas gaan produceren uit dagverse mest verminderen zij de emissie van broeikasgas uit de stal met 75 procent en van stikstof met 47 procent. (WUR: Berekeningen emissies en economie voor verschillende scenario's voor verwaarding van rundveemest)

8. Conclusie: Groengas bestrijdt energiecrisis, klimaatcrisis en stikstof crisis

- Energiecrisis: potentie dat 1,1 miljard m³ aardgas wordt vervangen door groengas
- klimaatcrisis: vermindering emissie broeikasgas uit de stal met 75 procent
- stikstofcrisis: : vermindering emissie stikstof uit de stal met 47 procent

en vergroot het perspectief voor de Nederlandse melkveehouderij.

Zie ook het Pilotplan “De Friese Drieslag” van de Provincie Friesland

9. Kernvraag:

Wat is de oorzaak dat de door Kabinet, Tweede Kamer en Bedrijfsleven bepleitte uitbreiding van de SDE++ voor groengas nog niet tot stand is gekomen? Kan EZK bevorderen dat de SDE++ uitgebreid wordt met de door de RVO geadviseerde categorie?